

Miejsce  
na naklejkę  
z kodem szkoły

dysleksja

MJS-R1A1P-052

# EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA SŁOWACKIEGO

Arkusz II

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 70 minut

## Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 8 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Część pierwsza arkusza, sprawdzająca rozumienie ze słuchu, będzie trwała około 25 minut i jest nagrana na płycie CD.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj  pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem  i zaznacz właściwe.
6. Postępuj podobnie, zaznaczając odpowiedzi na karcie. Tylko odpowiedzi zaznaczone na karcie będą oceniane.

*Życzymy powodzenia!*

ARKUSZ II

MAJ  
ROK 2005

Za rozwiązanie  
wszystkich zadań  
można otrzymać  
łącznie  
27 punktów

Wypełnia zdający przed  
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

tylko  
OKE Kraków,  
OKE Wrocław

--	--	--

KOD  
ZDAJĄCEGO

## ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

**Zadanie 9. (7 pkt)**

Zapoznaj się z nagłówkami (A – H). Usłyszysz dwukrotnie siedem wypowiedzi (9.1. – 9.7.) Dopasuj do każdej z nich odpowiadający jej treści nagłówek. Rozwiązanie zapisz w tabeli. Jeden nagłówek nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

A.	Pramene poznania
B.	Peniaze sú podstatné
C.	Generácia ambiciózných
D.	Prínosy novej politickej situácie
E.	Politika je len pre mladých
F.	Ako tráviť voľný čas?
G.	Žiť len v hlavnom meste
H.	Dva rôzne svety

9.1.	9.2.	9.3.	9.4.	9.5.	9.6.	9.7.

**PRZENIEŠ ROZWIĄZANIA NA KARTEŃ ODPOWIEDZI!**

**Zadanie 10. (8 pkt)**

Zapoznaj się z treścią zadania. Usłyszysz dwukrotnie rozmowę dziennikarza z pewną lekarką. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią rozmowy. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę A, B, C lub D.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

**10.1. Po štúdiách doktorka Smiešková**

- A. nechcela liečiť deti.
- B. nedokázala liečiť deti.
- C. nevedela, či liečiť deti.
- D. netušila, ako liečiť deti.

**10.2. V malom lietadielku doktorka Smiešková absolvovala**

- A. mapovanie terénu.
- B. svoj posledný let.
- C. svoj prvý let.
- D. svoju leteckú prax.

**10.3. Vrtuľníky sa zúčastňujú záchranných akcií priemerne**

- A. raz v priebehu troch dní.
- B. tri dni v týždni.
- C. trikrát do týždňa.
- D. raz za tri týždne.

**10.4. Doktorka Smiešková dodnes prežíva**

- A. let k zranenému lesnému robotníkovi.
- B. let na Kysuce pre chorého chlapca.
- C. prvý let so zraneným turistom.
- D. prvý let s dvomi chorými ženami.

**10.5. Vďaka lekárom vo vrtuľníkoch**

- A. sa všetky prípady končia šťastne.
- B. ľudia vždy počujú happyend.
- C. sa všetko končí ako vo filmoch.
- D. sú prípady, ktoré sa končia aj šťastne.

**10.6. Slovenskí záchranári sú úspešní, pretože**

- A. majú perfektne vybavené lietadlá.
- B. vedia viac ako ich rakúski kolegovia.
- C. nemajú obavy ako ich rakúski kolegovia.
- D. vedia vždy a všade pohotovo reagovať.

**10.7. V Leteckej záchranej službe**

- A. si lekári vždy rozprávajú vtipy.
- B. lekári pracujú pod veľkým tlakom.
- C. lekári nevnímajú, že stoja na zemi.
- D. sa lekári často rozprávajú o seriáloch.

**10.8. Rozhovor s doktorkou Smieškovou oboznamuje poslucháčov**

- A. s náročnou prácou letcov.
- B. s povinnosťami lekárov.
- C. s prácou lekárov-záchranárov.
- D. s veselými príhodami letcov.

**PRZENIEŠ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!**

**ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO I ROZPOZNAWANIE  
STRUKTUR LEKSYKALNO-GRAMATYCZNYCH****Zadanie 11. (4 pkt)**

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdym z miejsc (11.1. – 11.4.) literę (A – E), którą oznaczone jest brakujące zdanie. Jedno z podanych zdań nie pasuje do tekstu.

Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

**TAJOMSTVO ŠŤASTNÝCH PÁROV**

Nič netreba nechávať na náhodu. Dokázal to aj americký výskum, ktorý sa zameril na päť základných kritérií úspešného partnerského vzťahu. **11.1.** \_\_\_\_\_ Dost' veľká vzorka na to, aby sme sa na tieto kritériá sústredili aj my a presvedčili sa, či robíme všetko pre to, aby sme boli v manželstve šťastní.

Až 99 percent šťastných párov je spokojných so svojou vzájomnou komunikáciou a 83 percent je nadšených, že ich partner dokáže počúvať. Atmosféru šťastia v páre teda celkom jasne vytvára vzájomná komunikácia. Predpokladom dobrého rozhovoru však nie je to, že sa budete zhovárať o celosvetových problémoch či o počasí, ale o tom, čo pár naozaj trápi. Nič by nemalo zostať len vo vnútri jedného z partnerov. Hlavná zásada? **11.2.** \_\_\_\_\_

Ak chcete dobrú radu, nikdy nepredpokladajte, že partner bude rozumieť vašim citom alebo motívom, prečo ste sa rozhodli niečo urobiť. Bolo by dobre, keby ste z času na čas vyšli zo zabehaných koľají, aby ste si aspoň jeden víkend v mesiaci nechali len pre seba, zašli si na dobrú večeru, na výlet do prírody. **11.3.** \_\_\_\_\_ Nezabúdajte: rozhovor nie je váš monológ ani šanca na výčitky a nezačína sa zúrivými slovami. Vyzvite ho, aby sa vyjadril, a nehľadte v tej chvíli na to, či s ním súhlasíte, alebo nie. Možno odhalíte niektoré jeho názory, pre vás nové. Potom môžete očakávať to isté od partnera.

**11.4.** \_\_\_\_\_ Je to základná otázka dlhotrvajúceho úspešného, šťastného vzťahu, preto by ste sa na najdôležitejších finančných otázkach mali dohodoriť vopred. Ako budete „rozdeľovať“ financie, plánovať úspory, aké máte dlhoročné vízie, čo s našetrenými peniazmi. Čo budete robiť vo voľnom čase – či mienite sedieť pred televízorom alebo chodiť k priateľom, aké sú vaše názory na výchovu detí, čo v kritických životných situáciách... Tak sa vyhnete výčitkám, ktoré po niekoľkých rokoch vždy vyústia do hlbokej manželskej krízy.

<b>A.</b>	Je to tiež vynikajúca príležitosť na rozhovor, možnosť, aby ste načali témy, na ktoré inokedy nemáte chuť ani priestor.
<b>B.</b>	Zúčastnilo sa na ňom 21 501 párov, ktoré odpovedali na 195 intímnych otázok.
<b>C.</b>	Až 80 percent šťastných párov sa dokáže bez problémov pohovárať o peniazoch.
<b>D.</b>	Práve tu sa môže skrývať kľúč do trinástej komnaty.
<b>E.</b>	Nie je dôležité, koľko sa toho narozpráva, ale – o čom!

***PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!***

**Zadanie 12. (5 pkt)**

**Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz zgodną z treścią tekstu. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę A, B, C lub D.**

**Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.**

## POHREB DÁVIDA KRAKOWERA

Nebol to súci deň na lietanie a už vonkoncom nie na pristávanie. Nad newyorským letiskom visela taká hustá hmla, že ju krídla krájali, ako sa krája syr. V lietadle preskakoval nepokoj z jedného cestujúceho na druhého tak rýchle, že sa posádka pripravovala na paniku. Neušlo im pritom, že iba jeden muž tu sedel, akoby sa ho to všetko netýkalo. Pas mal na meno Koloman Keldich. Po šťastnom pristátí mu sám kapitán vyslovil vďaku a obdiv. Keldich sa tváril, akoby nevedel, o čom je reč. Opustil budovu letiska bez jediného kufra, bez dáždnika, ba aj bez klobúka. Bol rád, že je hmla, spomalil chôdzu a dával sa uchvátiť pohľadom na svetlá, prichádzajúce z potopených áut. Hmla pohlcovala ešte aj pouličný hluk, čím sa celá premávka stávala strašidelnou. Zrejme bol spokojný, že je takýto, a nie slnečný a prívetivý deň. Keldich načmáral na zdrap papiera adresu, ktorú poznal spamäti a podal ju šoférovi v taxíku, aby sa vyhol zbytočným pokusom o nadviazanie rozhovoru. Strachoval sa, aby sa jeho podujatie ešte v poslednej chvíli neprekazilo. Za posledné tri roky si túto cestu z letiska do Bronxu predstavil hádam viac ako sto ráz a nemohlo sa už nič stať, s čím by nebol vopred rátal. Len jasnovidec by uhádol, že tento človek bez klobúka sem prišiel zabiť istého Dávida Krakowera. V aute sa pokúsil zdriemnuť si, ale len s otvorenými očami, ako si zvykol na fronte. Šofér bol zvlášť citlivý na cudzincov.

– Bez klobúka? – pokrútil vyčítavo hlavou. Nečakal odpoveď. Myslel si, že si cestujúci spoza oceána možno v náhlosti zabudol niekde klobúk.

– V novembri u nás neradno chodiť bez klobúka, – ozval sa opäť.

Keď nedostal odpoveď, obrátil sa priamo k cudzincovi. (...)

– Koľko to teraz vlastne trvá do New Yorku? – opýtal sa šofér.

– Ako komu, – odvetil Keldich. – Mne to trvalo tri roky, kým som sa sem dostal. (...)

– Tri roky, vravíte, – zvrtol sa šofér napoly k cudzincovi, stúlenému v kúte auta na sedadle, akoby mrzol.

– Tri roky, – upravoval sa Keldich a pocítil veľké nutkanie rozprávať sa s niekým o svojom podujatí, povedať bárskomu, že ide niekoho zabiť. Je to mocné ako radosť, pomyslel si Keldich, že by človek najradšej všetko vykričal, čo má za lubom.

– Tri roky, päť mesiacov a tri dni. Dnes je predsa piatok.

– Piatok, tak je, – pritakal taxikár a naskočila mu husia koža.

Stúpil na plyn, hoci sa hmla iba za mostom miestami začala trhať a nedbal na nič. Takéhoto človeka sa treba zbaviť, rozhodol sa. Čím prv, tým lepšie. Najradšej by to bol urobil hneď na mieste, keby bol našiel zámienku. Keď zastal na želanej križovatke pri Bronxe, nechal cudzinca vystúpiť, vzal od neho peniaze, ešte ho sledoval v zrkadle, ako sa obzerá vôkol, zatiaľ čo ustavične mrholilo. Zastavil auto, keď zbadal dopravného strážnika.

- Viezol som práve takého podozrivého chlapíka, – ukazoval taxikár dozadu k mostu. – Na námestí za mostom vystúpil. Nemôže byť ďaleko.
- Kto vám povedal, že je podozrivý? – pozrel sa naňho nevrlo strážnik.
- To poznám. Keď podľa ničoho iného, tak aspoň podľa tých rečí, čo rozprával. Hovoril celkom od veci, – rozhorčoval sa šofér, lebo videl, že ho strážnik neberie vážne.
- Hovoril od veci, čo? Môžbyť bol nútený. Akiste sa s vami nedá vždy rozprávať, – zamračil sa strážnik, vetriac telefonovanie, zhon, výsluchy, zápisnice a všetko, čo k tomu patrí. Nenávidel všetkých tých všetečných občanov, čo vo svojich blížnych hľadali skrytého vraha alebo šialenca. Bol spokojný, že tohto šoféra zneškodnil.

*spracované z: Leopold Lahola, Pohreb Dávida Krakowera*

### 12.1. Lietadlo na newyorskom letisku

- A. pristálo bez problémov za veľkej hmly.
- B. zablúdilo v hustej hmle.
- C. malo problémy s pristátím.
- D. nepristálo kvôli hmle.

### 12.2. Kapitán lietadla sa pod'akoval Keldichovi za to, že ten

- A. ako aj iní nepodľahol panike.
- B. ako jediný nepodľahol panike.
- C. sa vôbec nevedel ovládnuť.
- D. sa správal ako väčšina cestujúcich.

### 12.3. Koloman Keldich pricestoval do New Yorku

- A. zavraždiť jedného muža.
- B. z neznámych dôvodov.
- C. pozrieť si toto mesto.
- D. kvôli neznámej žene.

### 12.4. Taxikár sa chcel zbaviť Keldicha, lebo

- A. ten sa s ním nechcel rozprávať.
- B. nevedel, kam ho má zaviezť.
- C. ten mal so sebou kufor a klobúk.
- D. ten sa správal veľmi čudne.

### 12.5. Aký bol vzťah dopravného strážnika k prípadu ohlásenému taxikárom?

- A. Strážnik nemal rád všetkých taxikárov.
- B. Strážnik sa chcel zaoberať týmto prípadom.
- C. Strážnik sa nechcel zaoberať týmto prípadom.
- D. Strážnik veril tomu, čo hovoril taxikár.

**PRZENIEŠ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!**

**Zadanie 13. (3 pkt)**

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 0,5 punktu.

Kto by nepoznal rozprávky o Snehulienke, Šípkovej Ruženke či Jankovi a Marienke? Hoci **13.1.** \_\_\_\_\_ v nespočetných podobách, tá najpôvodnejšia pochádza od Grimmovcov. Od bratov, ktorých príbehy založené na ľudovej tradícii dodnes rozdávajú radosť na celom svete.

Jacob Grimm sa narodil v roku 1785 v Hanau. Keď mal jedenásť, zomrel mu otec, právnik na mestskom úrade. Všetko zostalo na matke Dorothe. Matka aj vďaka finančnej pomoci svojej sestry poslala Jacoba a jeho o rok mladšieho brata Wilhelma na lýceum do Kaselu. Jacob sa neskôr vydal po otcových **13.2.** \_\_\_\_\_ – odišiel do Marburgu, kde vyštudoval právo. Takmer trinásť rokov tam pracoval v miestnej knižnici. Spolupracovníkom mu bol Wilhelm. Potom sa Grimmovci usadili v Berlíne a práve tam sa naplno prejavila rozdielnosť oboch rozprávkárov. Jacob sa pri práci **13.3.** \_\_\_\_\_ ukázal ako filologicky a vedecky veľmi zdatný. Ukázalo sa to aj neskôr – bol to práve on, kto dával príbehom, vymysleným, prípadne dotvoreným Wilhelmom, konečnú podobu. Jacoba však **13.4.** \_\_\_\_\_ fascinoval nemecký jazyk. Skúmal jeho výslovnosť a vytváral zásady modernej gramatiky.

Na rozprávkových knihách však pracovali spolu. Hoci neboli prví, čo rozprávali ľudové príbehy, **13.5.** \_\_\_\_\_ začali písať ľahkým, zrozumiteľným a veľmi príťažlivým štýlom. Boli pritom presvedčení, že nimi písané rozprávky by mali mať čo najviac spoločného s príbehmi, ktoré sa dovtedy odovzdávali len ústne.

Ich rozprávky sú dodnes obľúbené a nielen medzi deťmi. Rozprávky môžu pomôcť aj dospelým, pretože okrem **13.6.** \_\_\_\_\_ a vymyslených javov sa v nich píše o morálnych hodnotách a spravodlivosti.

*spracované podľa SME/2003*

**13.1.**

- A. objavujú
- B. sa objavujú
- C. sa stretávajú
- D. stretávajú

**13.4.**

- A. predovšetkým
- B. pred všetkým
- C. predo všetkým
- D. pred všetkými

**13.2.**

- A. nohách
- B. krokoch
- C. stopách
- D. prstoch

**13.5.**

- A. až oni je
- B. až oni tie
- C. až je
- D. až oni ich

**13.3.**

- A. nad nemeckým slovníkom
- B. v nemeckom slovníku
- C. pri nemeckom slovníku
- D. na nemeckom slovníku

**13.6.**

- A. nadprirodzených
- B. neprirodzených
- C. prirodzených
- D. prírodných

**PRZENIEŠ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!**